

SINDROM ANTIFOSFOLIPIDIC CATASTROFIC COMPLICAT CU COAGULARE INTRAVASCULARĂ DISEMINATĂ

A. Pântea¹, Claudia Ionescu¹, Marta Albulescu¹, Daniela Bartoș²

Rezumat. Sindromul antifosfolipidic catastrofic reprezintă o manifestare neobișnuită, dar frecvent fatală, a sindromului antifosfolipidic clasic, care se prezintă clinic cu insuficiență multiplă de organ. De cele mai multe ori, sindromul este precipitat de infecții, de traumatisme, de întreruperea tratamentului cu anticoagulante orale sau de anumite medicamente cunoscute a crește coagulabilitatea, precum contraceptivele orale. Recunoașterea acestui sindrom este esențială pentru instituirea unui tratament salutar. Sindromul antifosfolipidic catastrofic se poate complica cu un tablou clinic și serologic de coagulare intravasculară diseminată. Acesta este și cazul unei femei de 48 de ani pe care autorii îl prezintă în acest articol.

Cuvinte-cheie: sindrom antifosfolipidic catastrofic, coagulare intravasculară diseminată, anticorpi antifosfolipidici, mononeuritis multiplex, infarct splenic.

Abstract. Catastrophic antiphospholipid syndrome represents an uncommon, frequently fatal manifestation of the classic antiphospholipid syndrome that presents clinically with acute multiple organ failure. Several recognizable trigger events may often precipitate this condition, i.e. trauma, anticoagulation withdrawal, or administration of drugs known to increase coagulability (ex. oral contraceptives). Recognition of the condition is essential if adequate and effective life-saving treatment is to be instituted. A clinical and serologic picture of disseminated intravascular coagulation may complicate this syndrome. We further present the case of a 48-years-old woman.

Keywords: catastrophic antiphospholipid syndrome, disseminated intravascular coagulation, antiphospholipid antibodies, mononeuritis multiplex, splenic infarction.

INTRODUCERE

În 1992 (4), R. A. Asherson a introdus noțiunea de *sindrom antifosfolipidic catastrofic*, pentru a defini o formă particulară a sindromului antifosfolipidic, caracterizată, din punct de vedere patogenetic, printr-o microangiopatie trombotică, care determină afectarea a cel puțin 3 organe. De cele mai multe ori, sindromul este precipitat de infecții, de traumatisme, de întreruperea tratamentului cu anticoagulante orale sau de anumite medicamente și, de obicei, asociază niveluri crescute ale anticorpilor anticardiolipină sau/și ale anticoagulantului lupic. Evoluția este agresivă, iar mortalitatea este crescută.

Coagularea intravasculară diseminată (DIC - Disseminated Intravascular Coagulation) poate complica acest sindrom în suficient de multe cazuri pentru a impune necesitatea dozării anticorpilor antifosfolipidici în toate cazurile de coagulare intravasculară diseminată, aparent fără factori precipitanți (5). Asocierea tabloului clinic și serologic de DIC creează dificultăți diagnostice și terapeutice.

PREZENTAREA CAZULUI

Pacienta **D.P.**, în vârstă de *48 de ani*, s-a prezentat la camera de gardă medicală a Spitalului Clinic de Urgență

¹Dr. Adrian Pântea, medic rezident gastroenterologie; Dr. Claudia Ionescu, medic primar medicină internă; Dr. Marta Albulescu, medic primar medicină internă; Clinica Medicală, Spitalul Clinic de Urgență București.

²Conf. dr. Daniela Bartoș, Clinica Medicală, U.M.F. „Carol Davila”, Spitalul Clinic de Urgență București.